

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Illvstrivm Controversiarvm Biga.

Caraccioli, Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1619

Responsio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64242](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64242)

dimus quidem Ambrosiū obiisse Anno Christi vulgari 397. negamus tamen id posse colligi ex Argumentis à Baronio allatis, ea enim, quæ in medium affert, sunt incertissima, vt mox patebit. Tuemur præterea cum Gregorio Turonensi Martinum obiisse Anno 395. hoc est Biennio propemodum ante Ambrosium, ac proinde potuisse celebrare, & porro celebrasse B. Martini funus. Dissoluamus igitur primū Argumenta Baronij quæ spectāt ad Annū obitus S. Ambrosij, tametsi ab ipso in ea re nō dissentiamus; Deinde eiusdē Baronij argumēta proponenda nobis, & profliganda sunt, quib. nititur probare Martinū obiisse Anno Christi Vulg. 402 Ambrosium obiisse Anno Christi vulg. 397. his rationibus sibi visus est euicisse Baronius.

91 Concilium III. Carthaginense celebratum est Attico, & Casario Cofs. mense Septembri: sed iam tum obierat Ambrosius, eius enim obitus in fastis ponitur die 4. Aprilis, ergo obiit aliquot saltem Mensibus ante Martinum qui decessit vndecima die Nouembris. Maior propositio sumitur ex Præfatione eiusdem Concilij, vbi habetur celebratum fuisse Mense Septembri Attico & Casario Cofs. Assumptum verò probat Baronius ex Can. 48. eiusdem Concilij, quo agebatur, an fas esset ad Clericatum assumere eos, qui antea Donatistæ fuissent; Huiusque rei determinationem Patres Concilij deuoluunt ad Siricium Summum Pontificem, & ad Simplicianum Episcopum Mediolanensem, qui Ambrosio successerat; Obierat igitur Ambrosius cum editus est ille Canon & celebratum est illud Concilium Attico, & Casario Cofs.

RESPONSIO.

HO C argumentum validissimum quidem videtur, sed reuera infirmisimum est, nititur enim Africani cuiusdam Concilij confusis, & interpolatis Canonibus. Nam id Concilium, quod Tertium Carthaginense nuncupatur, esto, celebratum fuerit Attico, & Casario Cofs. nequaquam tamen inde haberi potest post mortem Ambrosij celebratum esse. Ad probationem ex Can. 48. iā dicti Concilij, nego, Canonem illum esse sancitum in eo Concilio, tametsi nunc inter illius Canones reperiatur. Nōrunt sacræ Antiquitatis Cōsulti, Africanorum Conciliorum Canones adeò permixtos esse, atque cōfufos, vt plerumque quis cui tribuendus sit, difficilè queat agnosci. Exemplo sit hoc ipsum Carthaginense Concilium, quod Tertium vulgo nuncupatur, quinquaginta continens Canones: Nā ex ijs multos nō hoc eodē Concilio, Attico, & Casario Cofs. habito, sed alijs, atque alijs Concilijs Africanis fuisse sancitos ipsemet Baronius Annali quarto ad Annum Christi 397. fol. 39. & 40. fatetur ingenuè. Idq; meritò, ac iure facit, siquidē Canō. 47. qui est de numero Sacrorū Librorū, apertè id ostēdit quando

quidem

quidem in eo Bonifacius Papa, qui diu post illa tempora sedit, appellatur. Id ipsum agnoscit fateturque Baronius, notis ad Martyrologium ad 2. Nouembris in Victorino Martyre, & ad 20. Nouembris in Benigno Episcopo, vbi de Concilio Carthaginiensi verba habet. Iam verò (quod rem nostram, qua de agimus, propius tangit) ipsemet Canon 48. cui Baronius innititur, à Gratiano citatur, non vt Carthaginiensis III. quadragesimus octauus, sed vt Africani cuiusdam decimus quartus. Cuius quidem varietatis, atq; luxationis ea à peritis rerum antiquarum causa redditur, quod omnia Concilia Africana, diuersis licet temporibus habita, in vnum Canonum Codicem permixta, atque perturbato temporum ordine conflata fuere: Accedit quod iniuria temporum facile fuit Ex scriptoribus errare in nota numeri. Et præterea palam est consueuisse veteres Afros omnia Concilia Africana vno eodemque conclusa volumine appellare Concilia Carthaginiensia, tametsi pleraque ex ijs in alijs Africae Ciuitatibus celebrata fuissent, ea, puto ratione, quod Carthago primaria fuerit totius Africae Ciuitas, & Metropolis, ac proinde factum est, vt vocabulo Carthaginiensium Africani, plerique omnes significarentur. Vnde Carthaginienses, & Pœni confunduntur. Hinc Punicus *αὐβικός* idem est atq; Carthaginiensis. Vnde Punicæ mala, id est Carthaginiensia: & contra Ciceroni Carthaginienses pro Punicis, & Afris: Pro l. Agrar. *Carthaginienses fraudulentis, & mendaces*: quos Plautus, Liuius, Silius vocant Punicæ fide homines. Adde his, quod in eodem Concilio, è quo Gratianus excerptit Canonem iam dictum profitetur se reperisse etiam Canonem similem, qui incipit: *Qui apud Donatistas, &c.* Et materies quidem probè consentit; nam in vtroque de paruulis à Donatistis baptizatis agitur. Id ipsum fatetur Deus dedit Card. Sarorum Canonum Collector Gratiano aliquantò antiquior. Cum itaque posterior iste Canon non reperiat hodie inter Canones Concilij Carthaginiensis III. aperte sequitur etiam superioris, de quo disputamus Canonis suspectam esse, & incertam sedem; ac proinde non in Carthaginiensi III. Attico, & Cæsario Cofs. sed in aliquo alio Africano Concilio Siricij tempore celebrato, esse collocandum.

92 Neque verò quicquam Baronium iuuat id, quod ipsemet ad suam firmandam sententiam subdit in Notis ad Martyrologium ad diem 4. Aprilis, videlicet non posse prædictum Canonem in posteriora tempora differri: quandoquidem Siricius sequenti Anno Honorio IV. & Euty-chiano Cofs. octauo Kal. Martij cessit è vita: Hoc enim ipsum falsum est, & antiquis morum Historicorum Damasi, Prosperi, Socratis, Cassiodori, Luitprandi, Abbonis, Nicephori Episcopi, Martini Poloni, aliorumque multorum auctoritate redarguitur vt falsæ, aut saltem incertæ assertionis; ij enim non tredecim Annos solummodo, sed totos quindecim

& men-

& mentes aliquot sedisse Siricium asseuerant. De mente autem, & die, quo Siricius obiit, par dubitatio est, Nam Bedæ Martyrologium, quod idem fermè esse, ac Romanum, atque adeò fide dignissimum, Baronius ipse testatur, ponit diem obitus Siricij, non VIII. Kal. Martij, sed VI. Kal. Decembris, tametsi Baronius præscorum Codicum fidei sese opponere, & Bedanum in hac re Martyrologium corruptum arguere, aut aliquid falsum à Beda asseri demonstrare nitatur. Peruenit igitur Siricius, si iam dictos tot, & tantos Historicos audire velimus, non solum vsque ad Septembrem sequentis anni, sed etiam vsque ad finem, & eo amplius: atque adeò potuit ad illum, & ad Simplicianum Ambrosij successorem Canon ille, seriùs quàm Baronius censeat, sancitus, commodè deferri.

93 Alterum item Baronij Argumentum nihil plus habet roboris. Obiit, inquit, Imper. Theodosius ann. 395. die 16. Ianuarij. Ergo S. Ambrosius obiit 397. die 4. Aprilis. Et probasse sibi visus est sequelam istam, ex Paulino in vita S. Ambrosij scribente Ambrosium superuixisse ferè triennium Theodosio. Alioquin si Ambrosius peruenit vsque ad Aprilem anni sequentis, is non ferè triennium, vt Paulinus tradit, sed vltra trienniù superstes fuisset. Omnis igitur vis Baroniani argumenti consistit in particula illa, *ferè*. At id debilissimum est fulcrum. Nam *Tò ferè*, non semper minuit, sed, vt Grammatici docent, aliquandò etiam addit. Vid. Tursell. lib. de particul. c. 61. n. 2. Id patebit exemplis. Cic. lib. 12. Epist. *Hac erant ferè que tibi nota esse vellem.* Idem l. 3. de natura Deorum. *Hac ferè habui dicere de natura Deorum.* Significat enim pauca quædam præterea fuisse. Similiter, Exod. 12. Filij Israël egressi ex Aegypto dicuntur fuisse *ferè sexcenta millia*, id est paulò plus. Nam nu. 1. post. annum recensiti sunt 60350. ætatis 20. an. & supra, præter occisos Exod. 32. in adoratione vituli. Ita hanc particulam *ferè*, declarat Perer. l. 11. in Dan. Item Luc. 23. *Erat autem ferè hora sexta, & tenebra facta sunt.* Marc. 15. *Et facta hora sexta, tenebra facta sunt.* Iansenius, & Burgensis conciliant quòd *Tò ferè*, significet apud Lucam paulò plus, hoc est, quod non diu præterita esset sexta hora. Denique ipsemet Baronius Tomo 1. Annal. eodem modo accipit *Tò quasi*, apud Lucam cap. 3. scribentem: *& ipse Christus erat incipiens, quasi annorum triginta;* hoc est expleto 30. & cepto anno 31. Vide eundem Baronium in Apparatu, dum agit de anno nati Christi. Plura sunt eiusmodi Sacræ Scripturæ loca, sed prætereo. Illud tamen quod apud Seuerum lego, non debeo omittere. Is in vita S. Martini, illius inquam Martini, de cuius pretiosæ mortis tempore nunc disputamus, sumit *Tò ferè* pro paulò amplius, ipso met Baronio exponente. Verba Seueri hæc sunt. *Triennium ferè ante Baptismum in armis fuit*, Baronius verò in suis Notis ad 11. Nouembris, tradit S. Martinum, non triennio solo, sed quadriennio postquam

militare cepit, baptismum suscepisse, non alio utique huius rei Auctore (quis enim alius de ea re scripsit?) quam Seuerio loco iam dicto. Rursus idem Seuerus lib. 2. Historiæ, *Prælium*, ait, *Marathonium gestum est post Romam conditam anno ferè ducentesimo, & sexagesimo. Macherino, & Augustino Coss.* Hæc ille: & tamen ab Vrbe condita ad eos Consules sunt anni pleni 261. Ita verò dicere Seuerus maluit; quippè nouerat, particulam, ferè, quandoque non minuere, sed augere. Sed de re minima, iam satis multa. Itaque concludo argumentum baronij, particulæ, *ferè*, innixum, non procedere. Profligatis igitur his Baronij rationibus, restat, illud esse ad hoc idem probandum facilè validissimum, quod è Cyclo Paschali manifestè colligitur, videlicet, non posse alio anno statui obitum Ambrosij nisi anno 397. eo enim solo Anno, & non alio (per ea circiter tempora) contigit Sabbatum Sanctum die 4. Aprilis, qua die, Ambrosium decessisse in Vigilia Paschæ Fasti Sacri, atque Historici omnes affirmant. Hoc igitur certissimum argumentum erat afferendum. Itaque valdè miror eruditissimum Virum debilia hæc attulisse & rebus incertis innixa; Ea enim non sua vi, sed casu quodam verum concludere iam ostendimus.

Sed accedamus nunc ad examinandam alteram partem, quam Baronius aduersus Gregorium Turonensem statuere nititur: hoc est B. Martinum obiisse anno sal. 402.

94

PRIMUM ARGUMENTUM.

SEVERVS Discipulus S. Martini, & eiusdem vitæ narrator, tradit Martinum vixisse sexdecim Annos post Conuentum Treueri habitum de causa Priscilliani, ergo Martinus obiit Archadio, & Honorio V. Coss. anno iuxta vulg. Fastos 402. eo enim Anno, & non ante, terminantur sexdecim Anni iam dicti. Antecedens asseritur à Seuerio his verbis: *Sexdecim postea vixit Annos, nullam Synodum adiit: ab omnibus Episcoporum Conuentibus se remouit.* Sequela autem facilè probatur. Nam Synodus illa habita est Euodio Consule quem ad Conuiuium vnà cum S. Martino Imperator Maximus eo tempore euocauit. Ab Euodio autem Consule, quem vulg. Fasti figunt ad Annum 386. vsque ad Arcadij, & Honorij Quintum Consulatum hoc est vsque ad Annum Christi 402. sunt sexdecim Anni, neque plures, neque pauciores, Eo igitur anno B. Martinus obiit. Vide Fastorum seriem suprapositam.

RESPONSIO.

95 ANTEQVAM ad hoc argumentum è directo respondeam, libet Seuerum ipsum, quem iam nos Baronius intorlit, in Baronium retorquere. Seuerus alibi scriptum reliquit Beatum Martinum eo tempore fuisse iam septuagenarium, hoc est habuisse annos septua-

ginta